Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Географічний факультет
(назва інституту/факультету)
Кафедра географії та менеджменту туризму
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
_____ Мирослав ЗАЯЧУК
«31» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ВИЇЗНИЙ ТУРИЗМ
(вкажіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов’язкова
(вказати: обов’язкова чи вибіркова)

Освітньо-професійна програма *Міжнародний туризм і туроперейтинг*
(назва програми)

Спеціальність *J3 "Туризм та рекреація"*
(вказати: код, назва)

Галузь знань *J "Транспорт та послуги"*
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти *другий (магістерський)*
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий)
Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Виїзний туризм** складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний туризм і туроперейтинг».

Розробник: Король Олександр Дмитрович, завідувач кафедри географії та менеджменту туризму, д. геогр. н., професор

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Король Олександр Дмитрович, завідувач кафедри географії та менеджменту туризму, доктор географічних наук, професор

Погоджено з гарантом ОП

«Міжнародний туризм і туроперейтинг» _____ Олександр КОРОЛЬ

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від "25" серпня 2026 року

Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму _____ Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від "*31" серпня 2026 року*

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету _____ Наталя АНДРУСЯК

1. **Мета навчальної дисципліни** полягає у розкритті теоретико-методологічних засад виїзного туризму, формуванні уміння аналізувати чинники генерації зарубіжних туристичних потоків, основні напрямки та перспективи виїзного туризму українських туристів.

Пререквізити. Вихідна.
Ефективність засвоєння курсу підвищує вивчення таких навчальних дисциплін, як „Ініціативний туроперейтинг".

2. Результати навчання.
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей:**
- ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.
- СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.
- СК8. Здатність розв'язувати професійні задачі у сфері організації подорожей і сервісного обслуговування у міжнародному туризмі.
- СК10. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій для організації окремих видів і форм туризму.

Програмні результати навчання:
- РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
- РН7. Організовувати співпрацю зі стейкголдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.
- РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.
- РН13. Розуміння процесів організації подорожей і технології комплексного обслуговування туристів у міжнародному туризмі.
- РН 15. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій для організації окремих видів і форм туризму.

3. Опис навчальної дисципліни
3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни *Виїзний туризм*												
Форма нвчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсум. контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	5,0	150	2	16	30	-	-	104	-	іспит

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	*Денна форма*					
	усього	*у тому числі*				
		л	*п*	*лаб*	*інд*	*с.р.*
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Теми лекційних занять	**Змістовий модуль 1.**					
Тема 1. Міжнародні туризм і виїзні туристичні потоки	11	3	-			8
Тема 2. Виїзні туристичні потоки в світі	24	2	6			16
Тема 3. Економічний і демографічний чинники зарубіжного туризму	25	3	6			16
Модуль контроль	12	-	2			10
Разом Модуль 1	**72**	**8**	**14**			**50**
	Змістовий модуль 2.					
Тема 1. Географічні чинники формування зарубіжних туристичних потоків	30	4	6			20
Тема 2. Класифікація країн походження туристів за валовими та питомими показниками зарубіжних туристичних потоків	30	4	6			20
Модуль контроль	18	-	4			14
Разом Модуль 2	**78**	**8**	**16**			**54**
Усього годин	***150***	***16***	***30***			***104***

Тематика лекційних занять із переліком питань

МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Міжнародні туризм і виїзні туристичні потоки

1. Поняття «міжнародні туристичні потоки»

2. Мотивації та туристичні цілі

3. Статистичний облік міжнародного туризму

Тема 2. Виїзні туристичні потоки в світі

1. Динаміка зарубіжних туристичних вибуттів і витрат у світі

2. Країни лідери за туристичними витратами та розподіл туристичних вибуттів за регіонами

3. Інтенсивність виїзних туристичних потоків та Індекс зарубіжної туристичної активності (ЗТА)

Тема 3. Чинники зарубіжного туризму

1. Економічний чинник формування зарубіжних туристичних потоків

2. Демографічний чинник формування зарубіжних туристичних потоків

3. Вплив ментальної близькості населення країн походження та призначення на формування і розподіл міжнародних туристичних потоків

МОДУЛЬ 2.

Тема 1. Географічні чинники формування зарубіжних туристичних потоків

1. Залежність зарубіжної туристичної активності населення країн походження від площі території

2. Вплив кліматичних умов на зарубіжну туристичну активність населення країн походження

3. Вплив транспортно-географічного положення країни походження на зарубіжні туристичні потоки

Тема 2. Класифікація країн походження туристів за валовими та питомими показниками зарубіжних туристичних потоків

1. Малі країни інтенсивного зарубіжного туризму

2. Великі країни інтенсивного зарубіжного туризму.

3. Великі країни екстенсивного зарубіжного туризму

4. Малі країни малоінтенсивного зарубіжного туризму

3.3. Теми практичних занять

Теми практичних занять	К-сть годин	К-сть балів
1. Динаміка та регіональна структура виїзного туризму у світі	6	10
2. Динаміка туристичних вибуттів окремої країни походження	6	17
3. Структура зарубіжних туристичних вибуттів окремої країни походження	6	17
4. Динаміка витрат на зарубіжний туризм окремої країни походження	6	16
ВСЬОГО	24	60

3.4. Самостійна робота*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Рекомендації щодо змісту й оформлення мультимедійних презентацій	5
2	Поняття і базові мотиви виїзного туризму	5
3	Безпека туризму як фактор попиту	5
4	Статистика виїзного туризму	10
5	Властивості географічного простору і туризм	10
6	Чинники генерації зарубіжних туристичних потоків	10
7	Основні напрямки виїзного туризму українських туристів	12
8	Купально-пляжний виїзний туризм.	12
9	Виїзний туризм з пізнавальною метою.	11
10	Виїзний туризм з релігійними цілями.	14
11	Підготовка до модульних контрольних робіт	10
Всього		**104**

*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідна робота та метод проекту;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Система контролю та оцінювання

Методи контролю:

- стандартизовані тести;
- контрольні тестування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.).

Форма контролю: іспит (тестування).

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (наскрізні індивідуальні проекти; презентації та тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів та під час захистів практичних робіт.

Підсумкові тести (іспит) покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

6. Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – завантажити >>>

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота				Підсумковий тест (теор.)	Сума балів
Модуль №1		Модуль №2			
Теоретичний	Практичний	Теоретичний	Практичний		
-	27	-	33	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

7. Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до «Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (протокол №16 від 25 листопада 2024 року)» (https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf) допускається зарахування навчальних елементів, а також отримання додаткових балів за результатами неформальної освіти:

– робота чи стажування за фахом, що підтверджується документом із підприємства та забезпечує набуття компетентностей, передбачених навчальною дисципліною;

– проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на платформі Prometheus (https://prometheus.org.ua) та інших фахових платформах, за умови отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних і семінарських занять, практичних і лабораторних завдань даної навчальної дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

8. Література

Основна література

1. Божидарнік Т.В. Міжнародний туризм [текст] : навч. посіб. / Т.В. Божидарнік, Н.В. Божидарнік, Л.В. Савош [та ін.] ;– К. : «Центр учбової літератури», 2012. – 312 с
2. Король О.Д. Міжнародні туристичні потоки: суспільно-географічні аспекти формування та геопросторовий розподіл. Монографія. - Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2018. – 512 с.

3. Макогін З.Я. Міжнародний туризм [Текст] : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2018. - 395 с.
4. Юрченко С.О. Міжнародний туризм [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. "Туризмознавство", "Міжнародні економічні відносини" / С.О. Юрченко, О.Є. Юрченко ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. - Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. - 327 с.
5. Тарасова В., Ковалевська І. Регіональні особливості виїзного туризму в Україні. *Економіка та суспільство.* 2020. №22. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-56

Додаткова література

1. Мальська М. П. Світовий досвід розвитку туризму [текст] підручник. / М. П. Мальська, Н. М. Паньків, А. Б. Ховалко – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 244 с.
2. Міжнародний туризм: навчальний посібник для студентів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство» / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника / укладачі В.С. Великочий, О.І. Дутчак, В.В. Шикеринець. - Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2015. 254 с.
3. Панченко Ю.В. Менеджмент внутрішнього і міжнародного туризму [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю.В. Панченко, О.Є. Лугінін, С. В. Фомішин. - Херсон : Олді-Плюс, 2013. - 341 с.
4. Korol O., **Skutar T.** Comparative Analysis of International (Inbound) Tourism Development within Ukraine and Poland // Prace Komisji Geografii Przemyslu Polskiego Towarzystwa Geograficznego: Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Vol 32, No 2. – Kraków, 2018. – C. 338–355 (WoS) http://prace-kgp.up.krakow.pl/article/view/20801653.322.24
5. Korol O., **Skutar T.** Theoretical Approaches in the Research of Inbound Tourism: the Case of Bulgaria. GeoJournal of Tourism and Geosites, Vol 26, No 3. – Oradea, 2019. – P. 887–904. (Scopus) http://gtg.webhost.uoradea.ro/PDF/GTG-3-2019/GTG-3-2019.pdf
6. Юрченко С., Юрченко О. Туреччина як напрям виїзного туризму: сучасні реалії. та перспективи розвитку. *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини*. 2014. Вип. 34. С. 178–186.

Інформаційні ресурси

1. http://www.ukrstat.gov.ua/
2. https://www.unwto.org/
3. https://www.unesco.org/en
4. https://wttc.org/
5. https://www.indexmundi.com/facts/ukraine/international-tourism
6. https://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.DPRT

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);

- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;

- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.